

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра географії та природознавства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕДИЧНА ГЕОГРАФІЯ З ОСНОВАМИ РЕКРЕОЛОГІЇ**

Освітня програма Географія

Спеціальність 106 Географія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри
географії та природознавства
Протокол № 8 від “28” лютого 2023 р.

Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Медична географія з основами рекреології
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	К.Г.Н., доц. Фоменко Н.В.
Контактний телефон викладача	+380963799448
E-mail викладача	nataliia.fomenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год, екзамен
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Щотижня відповідно до графіку
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Медична географія з основами рекреології» є вибірковою навчальною дисципліною для студентів спеціальності 106 Географія	
3. Мета та цілі курсу	
Мета дисципліни: дати загальні теоретичні та практичні медико-географічні знання, показати доцільність їх практичного використання, розкрити важливість формування сучасного медико-географічного мислення, що дасть змогу виявити особливості поведінки людини в різних умовах існування; розкрити закономірності впливу комплексу природних та соціально-економічних факторів географічного середовища на здоров'я населення, на виникнення та географічне розповсюдження хвороб людини, виявлення і вивчення природних умов і ресурсів, які сприяють збереженню та зміцненню здоров'я людей. Головними завданнями навчального курсу є: 1) вивчення теоретичних і методичних основ медичної географії; 2) поглиблення знань про стан здоров'я населення України, поширеність основних класів хвороб; 3) аналіз впливу географічних чинників на стан здоров'я населення; 4) вивчення проблем територіальної організації медичної сфери України та особливостей її функціонування.	
4. Компетентності	
- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів. - Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. - Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. - Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання. - Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності. - Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси. - Дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень з географічних наук на соціальну сферу; здатність цінувати різноманіття та мультикультурність. - Здатність до організації пошуку способів виконання практичних завдань за зразком або алгоритмом.	

5. Результати навчання					
- Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук. - Аналізувати географічний потенціал території. - Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер. - Розуміння значення ландшафтного різноманіття для збереження стійкості географічного середовища, уявлення про різноманітність рекреаційних ландшафтів.					
6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу – 6 кредитів ECTS, 180 год.					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			24		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			36		
самостійна робота			120		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
V, VI-й	106 Географія	III-й		вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Теоретико-методологічні засади медичної географії	лекція/ практичне заняття	див. п. 8. Рекомендована література	14 год	10 балів	згідно розкладу занять
Історія розвитку медичної географії. Основні напрямки наукових досліджень	лекція/ практичне заняття	--/--	14 год	10 балів	згідно розкладу занять
Здоров'я як ключова характеристика людини	лекція/ практичне заняття	--/--	14 год	10 балів	згідно розкладу занять
Чинники географічного середовища і здоров'я людини (природні та соціально-економічні)	лекція/ практичне заняття	--/--	14 год	10 балів	згідно розкладу занять
Географія хвороб людини, пов'язаних з географічними факторами	лекція/ практичне заняття	--/--	14 год	10 балів	згідно розкладу занять
Географія хвороб людини, пов'язаних з соціально- економічними факторами (спосіб життя, звички, соціальне положення тощо)	лекція/ практичне заняття	--/--	14 год	10 балів	згідно розкладу занять
Медична кліматологія та кліматотерапія	лекція/ практичне заняття	--/--	14 год	10 балів	згідно розкладу занять
Медико-географічні	лекція/	--/--	14 год	10 балів	згідно розкладу

особливості України	практичне заняття				занять
Географія хвороб в Україні	лекція/ практичне заняття	--/--	14 год	10 балів	згідно розкладу занять
Медико-географічне районування і прогнозування. Проблеми та перспективи медичної географії в Україні	лекція/ практичне заняття	--/--	20 год	10 балів	згідно розкладу занять
Основи рекреології	лекція/ практичне заняття	--/--	20 год	10 балів	згідно розкладу занять
Рекреаційні ресурси та їх використання	лекція/ практичне заняття	--/--	14 год	10 балів	згідно розкладу занять

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Поточний контроль знань за темами занять – 70 балів Контрольні роботи / тестові завдання – 30 балів Поточний контроль здійснюється шляхом опитування/тестування по кожній темі теоретичного матеріалу, оцінювання виконання індивідуального завдання (реферат, мультимедійна презентація тощо). При цьому враховуються відвідуваність занять, активність та креативність студента при виконанні кожного завдання.
Вимоги до письмової роботи	У письмовій роботі студент повинен продемонструвати уміння синтезувати теоретичні і практичні знання, отримані в межах однієї теми. Усі відповіді повинні бути подані чітко, грамотно, у заданій послідовності.
Семінарські заняття	Кожне практичне заняття оцінюється в 10 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення всіх тем навчальної дисципліни. До підсумкового контролю допускаються студенти, які були присутні на всіх передбачених програмою лекційних і практичних заняттях. Студентам, які мали пропуски занять, дозволяється ліквідувати заборгованість на протязі наступних після пропуску двох тижнів.

8. Політика курсу

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Політика щодо перескладання змістових модулів та оскарження оцінювання

Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliia-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді.

Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

1. Вступ до медичної геології / за ред. Г. І Рудька, О. М. Адаменка. У 2-х т. – К.: Академпрес, 2010. – Т. 1. – 736 с.; - Т. 2. – 448 с.
2. Гуцуляк В. М., Нечипоренко Г. Л., Шевченко В. О. Загальна медична географія світу: Монографія. – К., 1998. – 178 с.
3. Гуцуляк В.М. Медична географія (екологічний аспект). – Чернівці: Рута, 1997. – 72 с.
4. Гуцуляк В.М., Шевченко В.А. Методичні вказівки до практичних занять з медичної географії і екології. – Чернівці: ЧДУ, 1991. – 38 с.
5. Медико-географічний атлас України / Барановський В. А., Пироженко К. Г., Шевченко В.О. – К.: Зелений світ, 1995. Вип. 1. – 32 с.
6. Медико-гідрогеохімічні чинники геологічного середовища України / за ред. проф. Г. І. Рудька. –

Київ – Чернівці: Букрек, 2015. – 724 с.

7. Шевченко В. О. Загальна медична географія. – К., 1998. – 178 с.

8. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник / Н.В. Фоменко — К.: Центр навчальної літератури, 2007. с. 312

9. Шмагина В.В. Рекреация и туризм в системе современных приоритетов социально-экономического развития / В.В. Шмагина, С.К. Харичков. — Одесса, 2000. — С. 70

10. Шевчук Л.Т. Медична географія: навчальний посібник. – Львів: 1997. – 168 с.

11. Топчієв О. Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики : навч. посіб. / О. Г. Топчієв. — О. : Астропринт, 2005. — 632 с

12. Стафійчук В.І. Рекреалогія. Навчальний посібник. 2-е вид. / В.І. Стафійчук — К.: Альтерпрес, 2008. — С. 264

13. Стеценко М., Домашнінець В. Природа України в контексті екополітики. // Збереження і моніторинг біологічного та ландшафтного різноманіття в Україні. — К.: Національний екологічний центр України, 2000. — 244с.

14. Николаенко Д.В. Рекреационная география / Д.В. Николаенко. — М., 2001. — С. 258

15. Eurostat. Statistics Explained [Звіти і банк даних Європейського Союзу]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Being_young_in_Europe_today_-_health#cite_ref-2

16. World Healthorganization [Звіти і банк даних ВООЗ]. – Режим доступу: http://www.who.int/tb/publications/global_report/en/

Викладач

ДОЦ. Фоменко Н.В.